

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА ТА ЛІНГВІСТИКИ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІЛОСОФІЯ НАУКИ»

Галузь знань — 05 «Соціальні та поведінкові науки»
 Спеціальність — 051 «Економіка»
 Освітньо-наукова програма — «Економіка»

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Компонент освітньої програми:	Обов'язковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредити / 120 годин
Семестр	1-й
Форма контролю	Іспит
Мова викладання	українська
Профайл викладача	 <p>Ярмола Олександр Володимирович Посада: доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Науковий ступінь: кандидат філософських наук Робоче місце: навчальний корпус №6 (бул. Олександрійський, 96), 33 ауд. (кафедра соціально-гуманітарних дисциплін). E-mail: grom50515@ukr.net</p>
Опис дисципліни	Навчальна дисципліна «Філософія науки» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти глибинних уявлень про науку, історію її становлення та розвитку, основні напрями та засоби наукового дослідження для успішного використання цих знань і вмінь у практичній науково-дослідній роботі.
Передумови для вивчення дисципліни	Навчальна дисципліна «Філософія науки» базується на знаннях таких дисциплін, як «Філософія», «Соціологія», «Історія України та української культури».
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Філософія науки» є формування у здобувачів вищої освіти певних світоглядних та методологічних підходів до розгляду та інтерпретації науки як цілісного, складного, багаторівневого феномену. При цьому об'єкт вивчення розуміється не лише як сукупність знань, не лише як специфічна діяльність по виробленню цих знань, але також як певний соціальний інститут, який має свої закономірності та тенденції розвитку.

<p>Формат дисципліни</p>	<p>Для денної форми навчання дисципліна викладається в очному форматі, із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дистанційна форма навчання тощо) можуть використані платформи Moodle, ZOOM. Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання як традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Володіти системним науковим світоглядом на основі ознайомлення з концепціями виникнення, формування та розвитку науки та наукової культури в цілому; 2. Вміти володіти загальним культурним світоглядом на основі розуміння місця науки в системі людської культури та її зв'язку з іншими соціальними інститутами; 3. Знати та дотримуватись фахової етики та принципів академічної та професійної доброчесності у професійній, науковій та освітній (педагогічній) діяльності на основі ознайомлення з принципами та правилами моральної поведінки у професійній діяльності, а також із життям і діяльністю видатних філософів і науковців; 4. Знати особливості пошуку та критичного аналізу інформації, на основі вміння усвідомити й проаналізувати виявлену філософську проблему та попереднього прогнозування можливих варіантів її успішного розв'язання; 5. Вміти досліджувати взаємозв'язки між об'єктами дослідження та їх елементами з метою побудови теоретичних моделей розвитку сталих систем; 6. Вміти визначати взаємозв'язки і взаємовплив різних чинників в сферах соціального та економічного розвитку держави та суспільства; 7. Володіти навичками аналізу соціальних процесів на мікро- і макрорівнях в контексті сталого розвитку на основі ознайомлення з основними моделями розвитку суспільства та окремих соціальних інститутів; 8. Вміти здійснювати критичний аналіз існуючих та синтез нових ідей щодо розв'язання комплексних науково-практичних та науково-теоретичних завдань в процесі наукового дослідження головних аспектів розвитку наукового знання; 9. Вміти інноваційно мислити, здійснювати виявлення та аналітичне дослідження актуальних та потенційних проблем в галузі наукового осмислення соціально-економічної сфери суспільного буття; 10. Володіти навичками щодо осмислення проблемної ситуації з метою висунення та обґрунтування гіпотетичних припущень в сфері наукового дослідження; 11. Мати навички світоглядної орієнтації щодо спрямування дослідницької діяльності з огляду на ціннісні, зокрема, морально-етичні підґрунтя соціального життя; 12. Знати можливі ресурси та джерела фінансування наукових досліджень з огляду на захист прав інтелектуальної власності та етики вченого.

<p style="text-align: center;">Структура курсу</p>	<p style="text-align: center;"><i>Змістовий модуль 1.</i></p> <p>Наука як специфічна форма теоретичного пізнання світу Тема 1.1. Філософія науки як напрям сучасної філософії. Тема 1.2. Основні етапи розвитку науки. Філософія як фактор розвитку науки. Тема 1.3. Філософський аналіз структури та методів наукового пізнання. Тема 1.4. Сучасна наукова картина світу.</p> <p style="text-align: center;"><i>Змістовий модуль 2.</i></p> <p style="text-align: center;">Соціальні виміри науки.</p> <p>Тема 2.1. Наука як соціальний інститут. Тема 2.2. Наука в сучасному суспільстві. Тема 2.3. Місце природничо-наукової та гуманітарної культурних традицій в розвитку сучасної цивілізації. Тема 2.4. Етика науки.</p>
<p style="text-align: center;">Методи навчання</p>	<p>Методи навчання ґрунтуються на принципах студентоцентризму та індивідуально-особистісного підходу; реалізуються через навчання на основі досліджень, посилення творчої спрямованості у формі комбінації лекцій, практичних занять, самостійної роботи з використанням елементів дистанційного навчання, в тому числі в системі Moodle.</p> <p>Під час лекційних занять використовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, відео презентації, роздатковий матеріал. Використовується метод проблемного викладення, дискусійне обговорення проблемних питань.</p> <p>Практичні заняття проводяться у вигляді практикумів з виконанням індивідуальних завдань, конференцій, круглих столів.</p>
<p style="text-align: center;">Політика</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи аспірантів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі аспіранта (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що аспіранти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Аспіранти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: аспіранти мають дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p> <p>Політика оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеної на платформі Е-навчання Білоцерківського НАУ (Moodle).</p>
<p style="text-align: center;">Рекомендовані джерела інформації</p>	<p>1. Добронравова І.С. Практична філософія науки : зб. наук. пр. Суми : Університетська книга, 2017. 351 с.</p>

2. Петрушенко В.Л. Філософія і методологія науки : навч. посіб. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2016. 181 с. URL : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=fullw&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=3&S21P02=0&S21P03=A=&S21COLORTERMS=0&S21STR

3. Ратніков В. Основи філософії науки і філософії техніки : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2012. 291 с.

4. Штанько В.І. Філософія і методологія сучасної науки : підруч. для аспірантів усіх спец. Харків : ХНУРЕ, 2017. 177 с. URL : http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_all/cgiirbis_64.exe?Z21ID=&I21DBN=EC&P21DBN=EC&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=fullw&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=3&S21P02=0&S21P03=A=&S21COLORTERMS=0&S21STR0

5. Ратніков В.С. Історія та філософія науки. Хрестоматія: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. III-IV рівнів акредитації. В.С. Ратніков, З.Ю. Макаров. Вінниця : Нова Книга, 2009. 411 с.

6. Семенюк Е.П. Філософія сучасної науки і техніки : підручник. Е. Семенюк, В. Мельник. Вид. 3-тє, випр. та допов. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. 363 с.

7. Добронравова І.С., Сидоренко Л.І., Чуйко В.Л. Філософія науки: підручник; за ред. І.С. Добронравової. К. : ВПЦ «Київський університет», 2018. 255 с.